

Ilm ja inimesed saja aasta eest

Ain Kallis

meteoroloog

Ilmataadil oli sada aastat tagasi suur mõju inimeste tegemistele. Postimees kirjeldas elu 1901. aasta lõpu külmade aegu järgmiselt:

«Õhtu tõi Narva palju udu ja selle kannul krõbiseva külma. Sarnased õhtud on meie arvamist mööda kõige sündsamad kaklemise ajad: udus on vaenlane pimeduses ning kanges külmas löögi vastu õrn. Sellepärast kakeldi meil mitmes kohas, muist lahingutes olles, muist päält vaadates. Iseäranis elav lahing löödi Joa-orus.

Pärast niisuguseid õhtuid käib üks osa linna elanikkudest kinniseotud kulmude ja köidikutesse riputatud kättega. Kui kulmud paranenud, saavad jälle uued lahingud löödud.

28. skp lõi Joaorus väike 12-13 aastane poisike viha tujus teisele omasugusele noaga selja sisse. Mis siis veel meestest rääkida! Imelik, kuda mõni elupaik elanikkudele iseäraliku pitseri pääle vajutab!»

Külmaudised Tartust

«Iga aasta on väga mitmed inimesed meie linnast Emajõe laenetes külma haua leidnud. Kui kord jälle õnnetus juhtunud, oleme tungivalt soovi avaldanud, et inimesed veega ettevaatlikud oleksid.

See näikse aga vähe aitavat. Sest ikka juhtub, et inimesed just meeletu ettevaatamatusega jõe jääle tikuvad, kus neile kergesti õnnetus võib juhtuda. Iseäranis on seda sügise külma tulekul näha.

Ehk küll punane lipp kivisillal üles on tõmmatud, ei pane inimesed ühestgi hoiatusest tähele, vaid katsuvad üle jõe minemisega õnne.

Nii võis juba esimese külma järele, kui jõge õhukene jääkirme kattis, näha, kuidas poisikene hurjutustest hoolimata üle jõe siblis.

Elatanud naisterahvadgi tikuvad kolmandast linnajaost otse üle jõe turule. Kui nad aga kord turul on, siis on neil aega küll - võivad mitmed keerud üle terve turu ära käia!»

Ja pealinnast

«Suurele monopoli voorile (viinavoorile) juhtunud tuisuga Soome lahel õnnetus. Torm teinud merele suure prao sisse. Kaks koormat armsate monopoli pudelitega läinud prakku ja vajunud kõige täiega

põhja.»